

Z8

- Dobrý den,
- zde posílám zápisky ze zeměpisu pro týden 19. - 23. 4. 2021. V učebnici přečíst strany 84 – 92.
- Látka bude probrána v rámci online výuky dne 22. 4. 2021.

Ochrana krajiny a přírody ČR - zápis

- **Ochrana krajiny a přírody je řízena v ČR státem, případně kraji.**
- Nejvyšším stupněm ochrany přírody jsou **národní parky** – 1. zóny (oblasti nedotčené lidskou činností).
  - **NP Krkonoše**
  - **NP Šumava**
  - **NP Podyjí**
  - **NP České Švýcarsko**
- Dalším stupněm ochrany jsou **CHKO** (chráněné krajinné oblasti)
  - V ČR se jich nalézá 26 – v oblastech, které jsou minimálně narušeny lidskou činností.
- Dalším stupněm ochrany jsou **přírodní rezervace** a **přírodní památky**.
- Specifickým typem ochrany přírody je **NATURA 2000** – ochrana evropsky nejcennějších druhů živočichů, rostlin a přírodních krajin.

ČR – obyvatelstvo a osídlení

OBYVATELSTVO A SÍDLA ČR:

- V ČR- cca. 10,7 MILIONŮ OBYVATEL (k 31.12.2020).
- POČET OBYVATEL OVLIVŇUJE PORODNOST A ÚMRTNOST A MIGRACE (STĚHOVÁNÍ ČECHŮ DO ZAHRANIČÍ A CIZINCŮ DO ČR).
- HUSTOTA ZALIDNĚNÍ - 131 OBYV./KM² = ČR JE STŘEDNĚ ZALIDNĚNÝM STÁTEM EVROPY
- OD 2016 DOCHÁZÍ K PŘIROZENÉMU ÚBYTKU (PODÍL MEZI NOVĚ NAROZENÝMI A ÚMRTÍMI V DANÉM ROCE) OBYVATEL, ALE DOCHÁZÍ K PŘÍRŮSTKU OBYVATEL DÍKY STĚHOVÁNÍ.
- DNEŠNÍ STŘEDNÍ DÉLKA ŽIVOTA JE U MUŽE (76 LET) A U ŽENY (82 LET)
- NEJVĚTŠÍ ČÁST OBYVATEL JE V PRODUKTIVNÍM VĚKU (15-64 LET), ALE CELKOVĚ DOCHÁZÍ KE STÁRNUTÍ ČESKÉ POPULACE (MENŠÍ PORODNOST).

NÁRODNOSTNÍ SLOŽENÍ – ČR je národnostně jednotný stát!

- NÁRODNOST ČESKÁ (90%), MORAVSKÁ A SLEZSKÁ
- NÁR.MENŠINY: SLOVENSKÁ, POLSKÁ, NĚMECKÁ, UKRAJINSKÁ, ...
- **Vzdělanost** v ČR se neustále zlepšuje, **přibývá obyvatel s dosaženým středoškolským či vysokoškolským vzděláním.**
- V ČR je jen **1/3 věřících obyvatel** (náboženské vyznání) – patříme k nejméně věřícím zemím v Evropě.
- **Nezaměstnanost** v ČR se pohybuje kolem **2,2%** (konec roku 2019).

Migrace (lidé hledají místo, které je co nejvhodnější pro jejich život):

- **1. mezinárodní migrace** – do roku 1989 ilegální. V současnosti je ČR tranzitní zemí, lidé přes ni cestují do jiných zemí (např. Slovák se stěhuje do Německa – pojedou přes ČR). Tranzit přes ČR je dán její geografickou polohou v srdci Evropy.
- **2. vnitrostátní migrace** – v rámci krajů a okresů: Např. osoba, která žije v Pilníkově (okres Trutnov) se přestěhuje do Jičína (okresní město – okres Jičín).

Sídla ČR - zápis

- **Sídlo = seskupení obytných budov včetně hospodářských objektů a dopravních zařízení na určitém vymezeném území.**
- Sídla dělíme na **městská** (město) a **venkovská** (vesnice).
- V dřívějších dobách žila většina obyvatel na vesnicích, ale v 19. století nastal zvrát v osídlování. Nastala **urbanizace = stěhování lidí do měst a jejich rozšiřování**. Urbanizace byla způsobena především průmyslovou revolucí.
- **Tento trend přetrvává ve velké míře i v dnešní době.** Města nabízejí lepší pracovní uplatnění, kulturní vyžití, větší rozsah vzdělání, státní správu, kvalitní dopravní spojení atd.
- Novým trendem 21. století je **suburbanizace = stěhování obyvatel z velkých měst do okolních obcí** (čistší příroda, klid, atd.), důležitá je blízkost s městem – pracovní příležitosti.
- **Obec = jedno nebo více sídel společně s dalším územím (pole, lesy, louky)**
- Města ČR: Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, ...